

Alakul a Torgyán-frakció?

Továbbra is teljes a bizonytalanság a parlamenti kiszagda-frakció házatája körül. Torgyán József pártelnök tegnap reggel 9 órára a párt székházába invitálta a személyéhez hű képviselőket „frakcióalakító” ülésre. Nem tudni, hogy a meghívásnak hány képviselő tett eleget, mert szigorú hírzárlatot rendeltek el. A legtöbbet mondó információt Torgyán József személyi titkára közölte, aki szerint: bőven megvan a frakció létrehozásához szükséges létszám. A koalíciós pártok támogatásukról biztosították a fogyasztási adóról az Országgyűlés elé terjesztett kormányzati koncepciót, míg a tegnapi vitában a három ellenzéki párt elvetette azt. A tegnapi plenáris ülésen Szabó Tamás pénzügyi államtitkár összevontan terjesztette elő a fogyasztási adóról, a földaróról, valamint a gépjárműadóról szóló törvényjavaslatokat. A politikai okokból 1949 és 1989 között elítéltek és szabadságukban korlátozottak kárpótlásáról szóló törvényjavaslat még nem került az Országgyűlés elé, de máris számosan érdeklődnek a kárpótlási igények bejelentésének módja után. Tütös Sándor, az Országos Kárpótlási Hivatal elnökhelyettese az MTI-nek elmondta, hogy az említett törvényjavaslat elfogadása esetén az érintetteknek újabb igényt kell majd benyújtaniuk a kárpótlási hivatalhoz. Az igénylőlapokat külön kérelem nélkül – saját nyilvántartása alapján – a kárpótlási hivatal küldi el az érintetteknek. A budapesti világiállítás terveivel összefüggő kérdésekről folytatott konzultációt kedden Párizsban dr. Szabó Iván, az Országgyűlés gazdasági bizottságának elnöke. Szabó Iván tájékoztatta az iroda vezetőit a világiállítás ügyében a kormány által benyújtott törvénytervezetről, az eddig elhangzott állásfoglalásokról. Mint elmondta, az iroda képviselői szerint nincs lehetőség arra, hogy a kiállítás helyét megváltoztassák, annak megrendezését Budapest kapta meg. Gödöllő esetleges ajánlatát legfeljebb 1993-ban tudnák megtárgyalni, ám ez az idő már nem elégséges a kiállítási jog megváltoztatására, illetve ekkor Gödöllőnek más, felkészültebb vetélytársakkal kellene megküzdenie.

Mi lesz az ügynökökkel?

A titkosügynökökkel kapcsolatos törvényjavaslatot tegnap kellett volna megtárgyalnia a képviselőháznak. A kormány javaslata úgy fogalmaz: „*ellenőrizni kell, hogy a második paragrafusban megjelölt személyek tagjai voltak-e a BM volt Csoportfőnöksége hivatásos, valamint szigorúan titkos állományú tisztjeit és hálózati személyeit és az egykori államvédelmi szervek és karhatalmi alakulatok tisztjeit.*” A tervezet az ellenőrzést a köztársasági elnökből, az Országgyűlés elnökéből, az Alkotmánybíróság elnökéből és a miniszterelnökből álló testületre, illetőleg az általuk megbízott személyekre ruházná. Az ellenőrzést az ő megkeresésükre a belügyminiszter végzi. Ha az említett grémium együttesen indokoltnak tartja, *felszólítja az érintett személyt a tisztességéről való lemondásra*, illetőleg felmentésének kezdeményezésére. Ha a lemondás, illetőleg a felmentés nem következik be, az illetőről az adatokat nyilvánosságra hozzák. Az ellenőrzés alá esnének többek között az országgyűlési képviselők, a kormány tagjai, az Országgyűlés által megválasztott és esküre kötelezettek, az államtitkárok,

a nagykövetek, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, alelnökei, vezető bírák és ügyészek, tábornokok, a polgármesterek, a megyei közgyűlések elnökei, a felsőoktatási intézmények tanszékei vezetői és ennél magasabb beosztású tisztségviselői, a Magyar Rádió, a Magyar Televízió és a Magyar Távirati Iroda vezető állású dolgozói és szerkesztői, valamint az 50 ezernél nagyobb példányszámú lapok vezető munkatársai. A javaslatához több mint húsz módosító indítvány érkezett. Ezek nagy része az ellenőrzötték körének bővítését célozza. *Király B. Izabella* (MDF) ide sorolná az ügyvédek, *Borz Miklós* (FKGP) a posta és távbeszélő-hálózat vezetőit, *Zétényi Zsolt* (MDF) a minisztériumi főosztály- és osztályvezetőket. Több indítvány is szükségesnek tartja, hogy ellenőrzés alá vonják az egyházak hatáskörrel felruházott tisztségviselőit. *Dr. Varga János* MDF-es képviselő garanciákat szeretne beépíteni. Mielőtt bármely, a nyilvántartásban szereplő személy nevét nyilvánosságra hoznák, cáfolhatatlan bizonyítékokat kell szerezni, hogy az illető valóban ügynöki tevékenységet folytatott.

Kövér László és Sasvári Szilárd fideszes képviselők több ponton is módosító indítvánnyal éltek. Javaslatuk lényege, hogy az ellenőrzést ne a négy közjogi méltóság, hanem egy ideiglenes parlamenti bizottság végezze. Miért volt erre szükség? – kérdeztük tegnap a Parlamentben Kövér Lászlót. – Egy parlamentáris demokráciában az évilágon semmi nem indokolja, hogy egy ilyen alapvető kérdést az Országgyűlés kiengedjen a kezéből, és holmi nem létező „közjogi méltóságokra” ruházza át. Ez ugyanis valójában nem létező jogi kategória. Ugyanakkor ezek közül az emberek közül többen is jelezték (például az Alkotmánybíróság elnöke levélben is), hogy alkotmányos státusukkal ezt a feladatot összeegyeztethetetlennek tartják. Ugyanakkor e négy embernek az eredeti törvényjavaslat vétőjogot is adna. Ez elviekben módot biztosítana arra, hogy legalábbis nem zámá ki a lehetőségét, hogy egyes esetekben külön mérlegelés történjék.

M. T.

Lassan gyűlnek az Expo-aláírások

A tervezettnél lassabban gyűlnek az aláírások annak érdekében, hogy népszavazás döntsen a világiállítás sorsáról. Ezért – a korábbi tervek ellenére – ezen a héten a Világiállítási Fórum mégsem tudja átnyújtani az Országgyűlés elnökének a szükséges több mint 100 ezer aláírást. Mint az MTI érdeklődésére a fórum illetékese elmondta: a VOSZ tájékoztatása szerint eddig mintegy 60 ezer aláírás érkezett. A világiállítást támogató vállalkozók a

jövő hét keddjén tekintik át, hogy hol-tart az aláírásgyűjtés. A VOSZ korábbi bejelentését, miszerint már két héttel ezelőtt 170 ezer aláírás gyűlt össze, a Világiállítási Fórumnál nem kívánták kommentálni. Azt viszont hangsúlyozták, hogy a Parlament döntésétől függetlenül, az aláírásokat mindenképp benyújtják. Azt szeretnék ugyanis, hogy népszavazás mondja ki a végső szót az Expo sorsáról.

Jegyzőkönyveket gyártanak a boltosok Tejet, kenyeret még nem lopnak

Kereskedők a megmondható, lassan nem telik egy nap sem, hogy ne jegyzőkönyveznének. Az élelmiszerüzletekben ugrásszerűen megnőtt a lopások száma. Még ott is kísérleteznek, ahol pedig félreérthetetlen: védelmi berendezés őrzi a készletet. A Tisza parti *diszkontban* például piros lámpa gyullad, sípoló hang hallható, ha a portékákra ragasztott mágneses kódjel érintetlen. A jelet pedig csak a pénztáros „hatástalaníthatja”. – A hét első napjain három-négy, hét végéhez közeledve hat-nyolc vevőt „fogunk” –, meséli *Pintér István* az áruház igazgatója. – Tévednünk nem szabad, s a lopás ténye csak a pénztártól való távozás után egyértelmű. Diszkrécióra törekszünk, ha rajtunk múlik, észrevétlenül vonulunk az irodába..., persze futottunk már ezeket érő árucikkünk után a parton, keresgélünk a bokrokban is éppen elégszer. Az először próbálkozók kezdetben tagadnak, néha átkozódnak, majd könyörgőre fogják: most az egyszer engedjük el. A profik nem találják az igazolványukat, némelyikük mindenáron verekedni akar és nehezebb a dolgunk, ha nem tud az illető magyarul. Útban az iroda felé, bevett szokásuk, meg akarnak szabadulni a bizonyítéktól. Amikor nem boldogulunk, hívjuk a rendőrséget. *Kellemetlen, kínos rutinfeladatunk lett a lopások jegyzőkönyvezése.* Igen, ide is vezet az életszínvonal romlása, a szegénység, a nélkülözés! Pénztelenségünk bizonyosan összefügg e szégyellni való ténnyel. Láthattunk, hallhattunk megrázó riportokat nélkülöző idősekről például, akik kiflit emelnek el, mert éhesek. Ám ilyen esetekről sem a diszkontban, sem más üzletekben nem hallottam. A boltosokban egyébként nincs vadászenvedély, csak négy szemközti információnak szárván elmondták. A tényleg első, valóban elesett, megbotlását igazán bánó delikvenszeket elengedik. Menjen, ne is lássák, de többet, ugye, soha... Ez az eljárás egyébként szabálytalan, egyetlen Boci csokoládéről is több példányos dokumentum készül. *Szegeden kávé, cigareta, édesség, ital, márkás szappan, tusfürdő, dezodor* vezeti a lopott áruk listáját. – Tejet, kenyeret még nem lopott senki, legalábbis ezek miatt még nem volt szabálysértési eljárás – tájékoztat *Kapás Béla* a városháza szabálysértési csoportjának vezetője. – Idén eddig mintegy 8-900 eljárást kezdeményeztünk a jegyzőkönyvek alapján. A tiszta tényállású esetekben, amelyekben a tettes elismeri a lopást, a tárgyalás mellőzésével hozunk határozatot, viszonylag gyorsan. Büntetésül az ellopott értéknek durván a tízszeresét rójuk ki, általában ezertől háromezerig terjed a bírság összege, a visszaesők ennél többet, három-négyezret fizetnek illeték formájában. Olykor az utolsó pillanatban, amikor megkapják az elzárásról szóló határozatot. Ugyanis a szabálysértő ha nem fizet, elzárással sújtható. Ez utóbbi Szegeden a Csillag börtönben történik. Egyelőre még az élvezeti és pusztán borsosabb áruk miatt luxus-cikknek mondott piperezerek fogynak törvénytelenül. *Nyugdíjasok, fiatalok, külföldiek* próbálkoznak legtöbbször. Talán azok, akik aktív korukban még megengedhettek maguknak egy-egy feketét, azok, akiknek már nem bírják megvenni a csokoládét, talán azok, akik kábultan forgolódnak az idegen város kínálatát látva.

M. E.

Szent-Györgyi-érem Simon Miklós professzornak

Banga Ilona és Huszák István után Simon Miklós bőrgyógyász-professzornak ítélte oda a szegedi orvostudományi egyetem tudományos bizottsága és az egyetemi tanács a *Szent-Györgyi Albert emlékérmét és diplomát*. Tegnap, kedden délután az új klinika előadótermében Fráter Loránd rektor köszöntötte az ünnepeltet és méltatta munkásságát. A nagyszerű tudós és gyógyító orvos az érem és a diploma átvétele után tanítványai, pályatársai és érdeklődők sokasága előtt előadást tartott *A porphyria cutanea tarda ritka formáinak pathogenesis* címmel.

*

Simon Miklós 1916. május 11-én született a Gömör megyei Nagyroczén. (Amikor még magyarul használták szülőfaluja nevét, cz-vel írták.) A régi erdélyi családból származó apja sokoldalúan képzett polgári iskolai tanár volt, aki mind a hét gyermekének diplomát adott a kezébe. Középiskoláit Sárospatakon és Miskolcon végezte, orvostudományi diplomát Debrecenben, a gróf Tisza István Tudományegyetemen szerzett 1943-ban. A háborús évek kihagyásait leszámítva tanársegédi, adjunktusi, docensi lépcsőket megjárva 1965-ig dolgozott Debrecenben, azóta – egészen nyugdíjazásáig – a szegedi bőrgyógyászati klinika igazgató-professzora. (Csak zárójelben említjük meg, hogy a háború alatt barátjával Budapesten bőr- és nemibeteg gondozót szervezett. A gondozóba menet őt is, mint az utcára kimenő férfiakat, többször is hadifogságba vitték, de útközben mindig sikerült elmenekülnie. Betegeihez, ha néha késve is, de mindig megérkezett.) Tudományszervező és iskolateremtő tevékenysége is Szegeden bontakozott ki igazán. Itt kezdett el foglalkozni a porfíria-betegségekkel, és doktori értekezését is ebből a témából védte meg 1982-ben. Egyik TBC-hek vélt betegségéről sikerült kiderítenie, hogy nem Koch-bacillus eredetű. A gyógyszerallergiák kórismézéséhez munkatársaival együtt jelentős adatokat szolgáltatott in vitro módszerrel. Kidolgozta a bőr tébcés betegségeinek optimális kezelési módszereit is. Sikerült elérnie, hogy a TBC-vel legfertőzöttebb Tiszántúlon minimálisra csökkent a börtuberkulózisos megbetegedések száma. A bécsi bőrklinikával egyidőben, a világon elsőként alkalmazta a gombás bőrbetegségek Griseofulvin kezelését. Munkássága serpenyőjében jelentős nyomaték, hogy összesen 296 dolgozat szerzője, illetve társszerzője, két könyvrészlet, és a nagy jelentőségű „Orvosi szövejtő tár” írója. Az pedig külön érdeme, hogy bár hivatalos kiküldetésben külföldre soha nem mehetett, a meghívók költségén sokszor megfordult élenjáró nyugati klinikákon, és kitűnő kapcsolatai révén igen sok tanítványát is külföldre küldhette. A legjobb szakmai és baráti szálak a német kutatókhoz fűzik, nagyon jó kapcsolatokat épített ki a darmstadti Seipp bőrgyógyással. Az ő révén és az ottani főpolgármester támogatásával sikerült egy korszerű lézerkészüléket szereznie egykori klinikájának. Személye is hozzájárult Darmstadt és Szeged testvérvárosi kapcsolatainak kiépítéséhez. Sikerült megtudnunk azt a kellemes hírt is, hogy a német nagykövetség vezetője, az egyetem rektorával együtt meghívta, hogy külön is köszönthesse.

H. D.

FOTÓ: ENYEDI ZOLTÁN

Fegyvercsempészek Rédcisnél

Kedden a rédcisi határállomás vámőrei egy osztrák rendszámú, de jugoszláv útlevéllel rendelkező állampolgár vezette kamion rakterében több mint ezer kézfegyvert találtak. Géppisztolyokat, automata karabélyokat, pisztolyokat és távcsöveket tartalmazott a rakomány, amely magyar területről Szlovénia irányába tartott. Az eset érdekessége, hogy a fegyverrakomány – Graz irányából szlovén területről érkezve – előzőleg egyszer már átjötték Rédcisnél magyar területre a csempészek, de akkor nem buktak le.

MGK-iroda Grazban

Képviselői irodát nyitott Grazban a Magyar Gazdasági Kamara – közölte a szervezet kedden az MTI-vel. Az irodát azért alapították, hogy segítse az Ausztria egész területén – de főként a déli és délkeleti országrészben tevékenykedő – magyar vállalatok partnerkeresési, kereskedelem-fejlesztési, kapcsolatépítési tevékenységét. A magyar külkereskedelemben 12 százalékot képvisel az osztrák forgalom, ennek mintegy 15 százaléka a Magyar Gazdasági Kamarán keresztül jött létre. A kis- és középvállalatokat az állandó kamarai iroda a kapcsolatteremtésen túl folyamatos utópropagandával is támogatja.

KÖZÉLETI NAPLÓ

MA

KATONA GYULA, a 13. sz. választókerület képviselője 16–18 óráig fogadóórát tart a vízművek Tisza Lajos körüti székházában. DR. RAFFAY ERNŐ országgyűlési képviselő délután 3 órától fogadóórát tart választópolgárai számára Szegeden, a Helyőrségi Művelődési Házban. TÚHEGYI GYULA alpolgármester fogadóórát tart 16–18 óráig a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán (Széchenyi tér 11.).